

Pohádká

O princeznách

Hynek Klimek

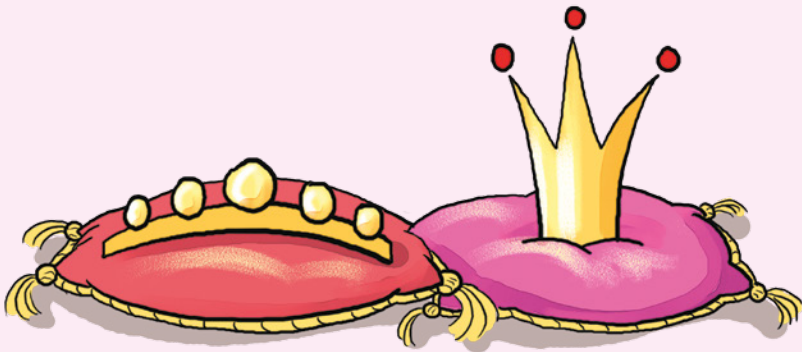
bambóok

Ilustrace

Zdeňka Študlarová

bamb**oo**k

OBSAH

Byly jednou dvě zcela rozdílné princezny	7
Jak náhoda svedla dohromady otce princezen	11
Jak se princezny pohádaly	15
Jak král vymyslel pro princezny zkoušku	19
Jak princezny odvezli do hor	24
Jak princezny osaměly v loveckém zámečku	29
Jak princezny bojovaly u pohádky	33
Jak se z dřevorubcovy dcery stala princezna	38
Jak princezny zakopaly válečné sekery	44
Jak princezny měnily jedna druhou	48
Jak se z dcery čarodějnice princezna nestala	52
Jak dcera loupežníka nevystřídala princeznu	55
Jak princezny měnily pohádku	57
Jak se králové s královnami radovali	61

Radomila

Zbonimír

Klotylda

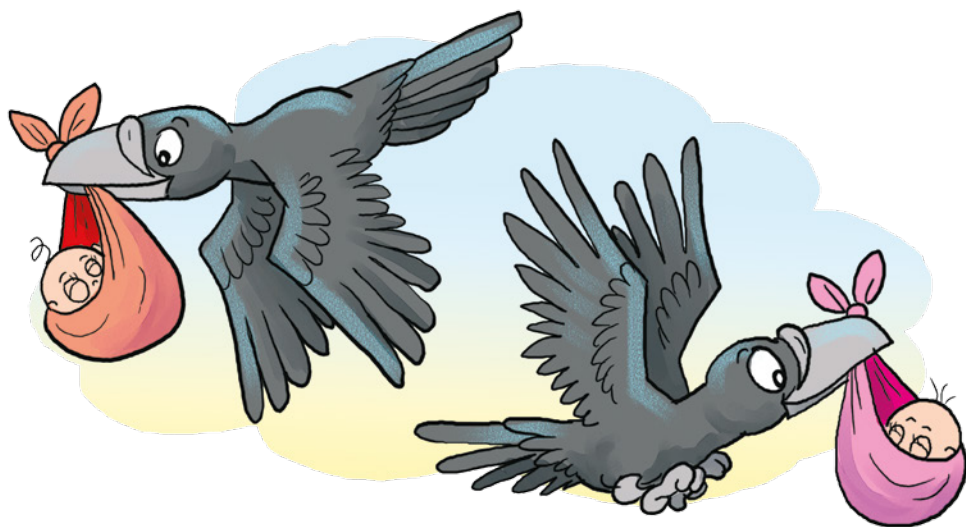
BYLY JEDNOU DVĚ ZCELA ROZDÍLNÉ PRINCEZNY

Ve dvou malých královstvích panovali králové Zvonimír a Mikulda Čtvrtý. Oba měli mírumilovnou povahu. Ani jeden z nich netoužil po větší moci ani majetku, než měli, upřednostňovali klid a mír. Dbali na to, aby v jejich zemích byl pořádek a klid, a tak se lidem v obou královstvích žilo dobře a své osvědčené panovníky měli rádi.

Podobně tomu bylo i s jejich manželkami, královnami, i když usměvavá a stále veselá Zvonimírova Klotylda se těšila přece jen o trochu větší oblibě u dvorních dam, služebnictva i u poddaných než přísná, avšak spravedlivá Mikuldova Filoména. Oba královské páry tak žily vcelku spokojeně. Spokojenost jim kazilo jen to, že měly pouze po jedné dcerce, třebaže si všichni přáli mít potomků víc.

Osud jim je ale nedopřál, anebo za to mohli čápi, o kterých se říká, že do kolébek přinášejí kluky, či vrány, nosící děvčátka. Ty také asi královské hrady v obou královstvíčkách, až na zmíněné dvě výjimky, s miminky pokaždé přeletěly a donesly je jiným rodičům.

Jak plynul čas, malé princezničky, Zvonimírova Radomila a Mikuldova Slavěna, dorostly do dívčího věku a zároveň vyrostly i do

Slavěna

Filoména

Mikulda

krásy. Obě byly nejenom hezké, ale i vzdělané, protože měly postaráno o dobré domácí učitele a leccemu je samozřejmě přiučili i jejich pečliví rodiče. Protože neměly sourozence, o rodičovskou lásku se nemusely dělit. Upnula se jen k nim, a tak měly v bohatých královských rodinách vystaráno nejen o všechno potřebné, ale i o mnohé navrch. To ovšem samozřejmě úplně dobře nebylo.

Zcela dobrá nebyla ani jejich zdánlivě dokonalá výchova. Král Zvonimír a zejména jeho svobodomyšlná královská manželka Klotylda ponechali své Radomile, sotva opustila kolébku a udělala první krůčky, přespříliš volnosti a prostoru k samostatnému rozhodování i v tom, k čemu ještě nedozrála a čemu nemohla plně rozumět.

Když trochu povyroستla, nebránili jí, když si ze zámku stále častěji chodívala hrát s dětmi do podhradí. Nezřídka se s nimi vydávala i do luk, polí a nedalekých lesů. Nebáli se, že by se jí tam mohlo něco stát, vždyť nebyla sama, ale s kamarády.

Jenomže jak tak vyrůstala mezi vesnickými dětmi, stále více se než jako princezna chovala jako rozpustilý kluk. Měla ráda legraci a občas vyvedla i leccaké uličnictví. I když ne ze zlé vůle, ale jen tak pro zábavu, rodiče tím nepotěšila. Stále více přemýšleli nad tím, jestli v její výchově neudělali chybu a neměli by přitvrdit. Jenomže jejich povaha vedla k tomu, že s rozhodnutím váhali.

Král Mikulda Čtvrtý a hlavně jeho žena Filoména naopak přespříliš dbali na to, aby jejich dceruška od útlého věku dodržovala veškeré dvorní mravy a byla si přitom vědoma svého nadřazeného postavení nad všemi kolem sebe, vyjma svých královských rodičů.

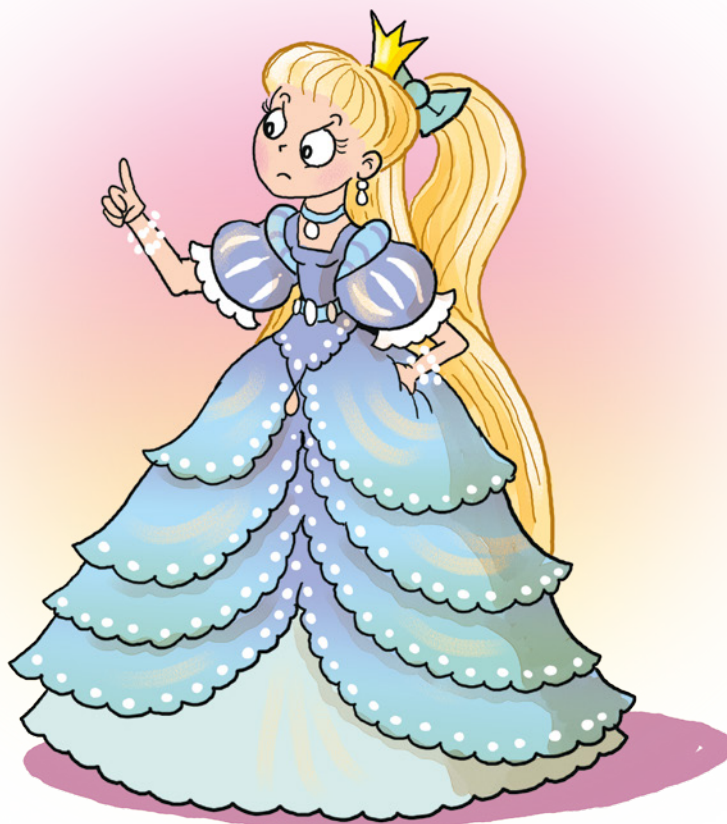
Když se sami věnovali svým činnostem, zálibám anebo si chtěli odpočinout a mít od dítěte klid, byla princezniče Slavěně neustále nablízku přepečlivá chůva. Dbala o její spokojenost a pohodlí a ochotně uspokojovala veškerá její přání včetně rozmarných. Bez reptání a odkladu je plnilo i služebnictvo. Výjimkou byla jen přání nesmyslná či z nějakého jiného důvodu nevykonatelná. Kupříkladu modré z nebe by jí nikdo ani při sebevětší snaze snést nedokázal.

Jak dorůstala, byla stále více panovačná, domýšlivá a upjatá. Důsledně, až úzkostlivě, dbala na dodržování dvorních mravů a sekýrovala služebnictvo i chůvu. Když byla s něčím nespokojená, peskovala je kvůli každé drobnosti. S tím, jak byla sečtější a vzdělanější, začala se povyšovat nad učitele, kteří ji k tomu dovedli,

a nejednou jim řekla i něco urážlivého. Přehnané sebevědomí začala projevovat i vůči rodičům a neodpustila si ani drzosti, kterými je zraňovala.

I král Mikulda Čtvrtý s královnou Filomérou dospěli k názoru, že ve výchově své dcery asi v čemsi chybovali, nebyli si však vědomi v čem a jakých chyb se dopustili. Vždyť podle vlastního přesvědčení pro ni dělali jen to nejlepší, co mohli.

A tak se oba královské páry trápily, avšak nevěděly, co si počít, aby v chování a jednání jejich dcer nastala nějaká příznivá změna.

JAK NÁHODA SVEDLA DOHROMADY OTCE PRINCEZEN

Oba královské páry o sobě věděly, ale dosud se nikdy nesetkaly, a to i proto, že jejich království spolu nesousedila. Děлил je úzký výběžek velikého království, po jehož stranách ležely jejich malé zemičky. Králové a královny se dosud nikdy nesetkali, a nemohli se tak podělit o své názory na výchovu svých stejně starých dcer. Rovněž si nemohli povědět o nenadálých starostech, které jim dospívající princezny působily, a vzájemně se poradit, jak by se daly vyřešit.

Osud však rozhodl, že se oba králové sešli a bylo to šťastnou náhodou. Král velikého království panoval právě čtvrt století a na oslavu významného jubilea se rozhodl uspořádat okázalou slavnost. Pozval na ni velmože ze široka daleka a králové z království, která s tím jeho sousedila, na ní pochopitelně nemohli chybět.

Majordomus, který měl na starosti plán rozsazení hostů u hodovního stolu, určil pro krále Zvonimíra a Mikuldu Čtvrtého místa u opačného konce stolu, než kde v jeho čele seděl oslavenec. Avšak posadil je vedle sebe, což se ukázalo být mnohem důležitější. V blízkosti slavicího krále seděli členové jeho rodiny, nejvýznačnější velmoži, ale i ti méně významní, kteří mu však byli v čemsi nápomocní, a tak si jich považoval více než králů z pro něj téměř bezvýznamných královstvíček.

Z hojného jídla a nápojů nebyli ošizeni o nic, avšak vyjma úvodní zdravice oslavence, při které všichni ztichli, k nim z dalších hovorů v čele stolu nedolehlo nic. Přehlušila je změť jiných rozhovorů bližších spolustolovníků, která začala hned poté, kdy slavicí král dokončil úvodní řeč.

Zvonimír s Mikuldou Čtvrtým neměli mezi přítomnými žádného známého, a tak se pustili do řeči spolu. Při vstupu do sálu vyvolávač hlasitě ohlásil jejich jména, a tak si mohli ušetřit představování. Oba brzy zjistili, že se jim spolu rozpráví velice dobře a jednomu i druhému je společník sympatický. Po chvíli se neváhali pustit i do důvěrnějších záležitostí.

Otevřenost s upřímností je stále více sblížovaly, a tak se dostali i ke svým dcerám a jeden druhému se svěřili s obavou, kterou měli oba stejnou – totiž, že čas, kdy jejich princezny dorostou do věku na vdávání, se krátí a pro jednu i druhou bude patrně obtížné najít ženicha. Oba se obávali, že si všichni nápadníci, až jejich dcery poznají blíže, ženění rozmyslí a do jednoho raději utečou. Jeden král druhému bez okolků přiznal, v čem vidí u své dcery nedostatky, a povzdechli si společně, že veškerá snaha o nápravu se mívá účinkem.

„Když si to, co jsi mi, vážený kolego, řekl o své dceři, porovnávám s tou svojí, napadlo mě, jak by bylo dobré, kdyby se jejich povahy a přebujelé návyky nehodné princezen daly namixovat! Z toho, co přerůstá zdravou mez, by ubylo a přibylo by toho, co jim zjevně chybí. To by z nich byly princezny jedna radost!“ řekl po krátkém zamyšlení Mikulda Čtvrtý.

„To máš, milý králi, pravdu. Kdyby tak někde existoval čertovský mlýn, ze kterého vystupovaly ženské mnohem lepší, než do něj vstoupily, jak se vypráví v jedné pohádce! Kdybychom do něj dali naše princezny pohromadě semlít, třeba by z něj vylezly dokonalé,“ zažertoval Zvonimír.

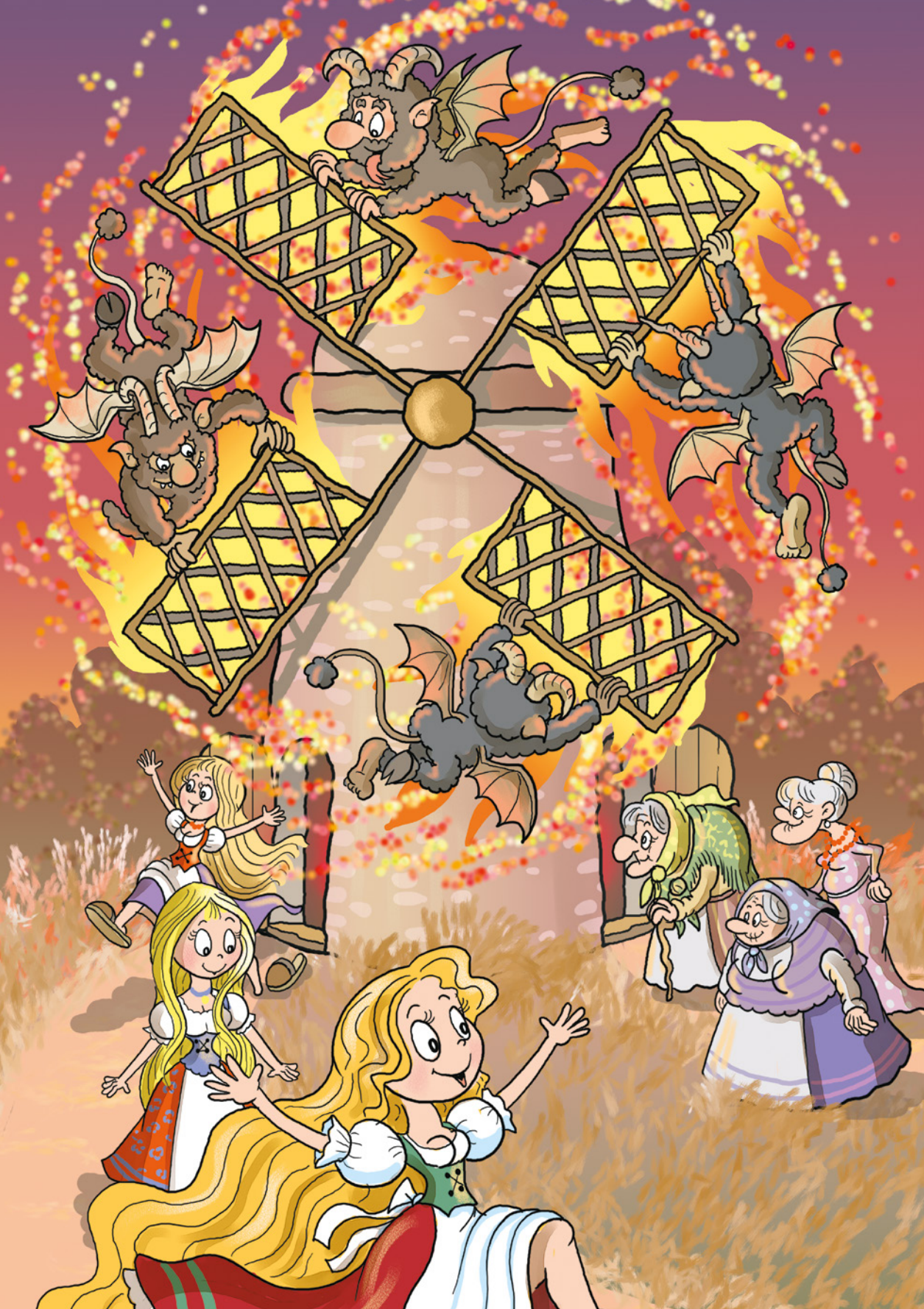
„Hm. Tu pohádku také znám, podle ní však v čertovském mlýně čerti nesemílali mladé holky, ale staré babky. Po semletí se z nich stávaly mladice. Ubylo jim roků, s mladostí se jim vrátila krása, ale o tom, že by v něm ztratily i něco se svých vlastností nebo návyků, ta pohádka není. Alespoň já jsem nic takového neslyšel, když mi ji chůva vyprávěla,“ namítl jeho společník.

„To je pravda. A hlavně, takové mlýny, ve kterých by bylo možné u lidí něco vylepšit, jsou jenom v pohádkách. Ale napadá mě, co kdybychom zkusili naše dcery seznámit? Třeba by si to mezi sebou vyříkaly a příznivě ovlivnily jedna druhou,“ vyjevil Zvonimír, co mu právě vyvstalo na mysli.

„Ale to vůbec není špatný nápad!“ zareagoval potěšeně Mikulda Čtvrtý.

Jenomže po krátkém okamžiku zamyšlení se veselost z jeho tváře vytratila.

„Obávám se ale, že naše dcery spolu dlouho rozmlouvat nebudou. Sotva zjistí, že jejich názory se zcela rozcházejí a každá z nich je jiná, rozhovor bude patrně u konce. A myslím, že to nebude trvat dlouho.

Zkusit to ale můžeme. Byl by hřích se o to nepokusit, když by to možná mohlo pomoci,“ doplnil.

„Já to na rozdíl od tebe nevidím s rozmluvou princezen předem ztracené a jsem rád, že souhlasíš. Vyzkoušet by se to mělo,“ odvětil Zvonimír.

„Víš, s tebou, vážený kolego, se kdykoliv rád znovu setkám. Těší mě, že jsme se seznámili, a určitě bychom se měli poznat důkladněji. Jsem přesvědčený, že se z nás stanou přátelé. Zvu tě s tvou rodinou na svůj královský hrad. Bude mi potěšením, když poznám i tvou manželku s dcerou a všechny vás budu moci seznámit s těmi svými, třebaže pochybuji, že by se spřátelily i princezny,“ neotálel Mikulda Čtvrtý s nabídkou, kterou jeho královský kolega s potěšením přijal.

JAK SE PRINCEZNY POHÁDALY

Uplynulo jen pár týdnů a kočár, ve kterém seděli král Zvonimír s královnou Klotyldou a princeznou Radomilou, tažený čtyřspřežím koní, mířil po ránu z královského města k zemské hranici. Ještě před polednem bez potíží projel přes výběžek sousedního velkého království a pokračoval v cestě k sídelnímu městu země, ve které panoval král Mikulda Čtvrtý.

Poslové v předstihu vyjednali vše potřebné, a tak byl kočár s královskou rodinou ve zdejším královském hradu očekáván. Bylo by nadbytečné popisovat setkání obou královských rodin a okázalé přivítání. Čtenáři si ho jistě dokáží představit i s jásajícím davem, tvořícím v závěru cesty před královským hradem a na jeho nádvoří špalír, vlajkami a praporci na stožárech i dalšími spuštěnými z oken, spoustou květin, házených z davu před projíždějící kočár, kapelou, která při vjezdu kočáru s královskou rodinou na hradní nádvoří spustila ryčný pochod a vším dalším, co bývalo na královských hradech při takových příležitostech obvyklé.

Určitě zajímavější než podrobný popis oné pomíjivé slavnostní podívané, který by zabral řadu stránek knihy, nesporně je, jak to bylo s princeznami po uvítání královských hostů královskými hostiteli, které se odehrálo přesně podle dvorské etikety. Brzy poté, kdy podívaná pro shromážděný lid byla u konce, pozval král Mikulda Čtvrtý hosty do hodovní místnosti, kde bylo přichystané bohaté občerstvení. Zamířila tam s nimi samozřejmě i jeho manželka s dcerou.

Když se všichni najedli a napili do sytosti a bylo zjevné, že ani jedna z princezen již nic dalšího k jídlu ani pití nechce, vyzval je král Mikulda Čtvrtý k procházce královskou zahradou. Jeho královská manželka Filoména dodala, že princezna Slavěna princeznu Radomilu zahradou jistě ráda provede, ukáže jí vše, co je v ní zajímavé, a obě dívky si při procházce určitě pěkně popovídají.

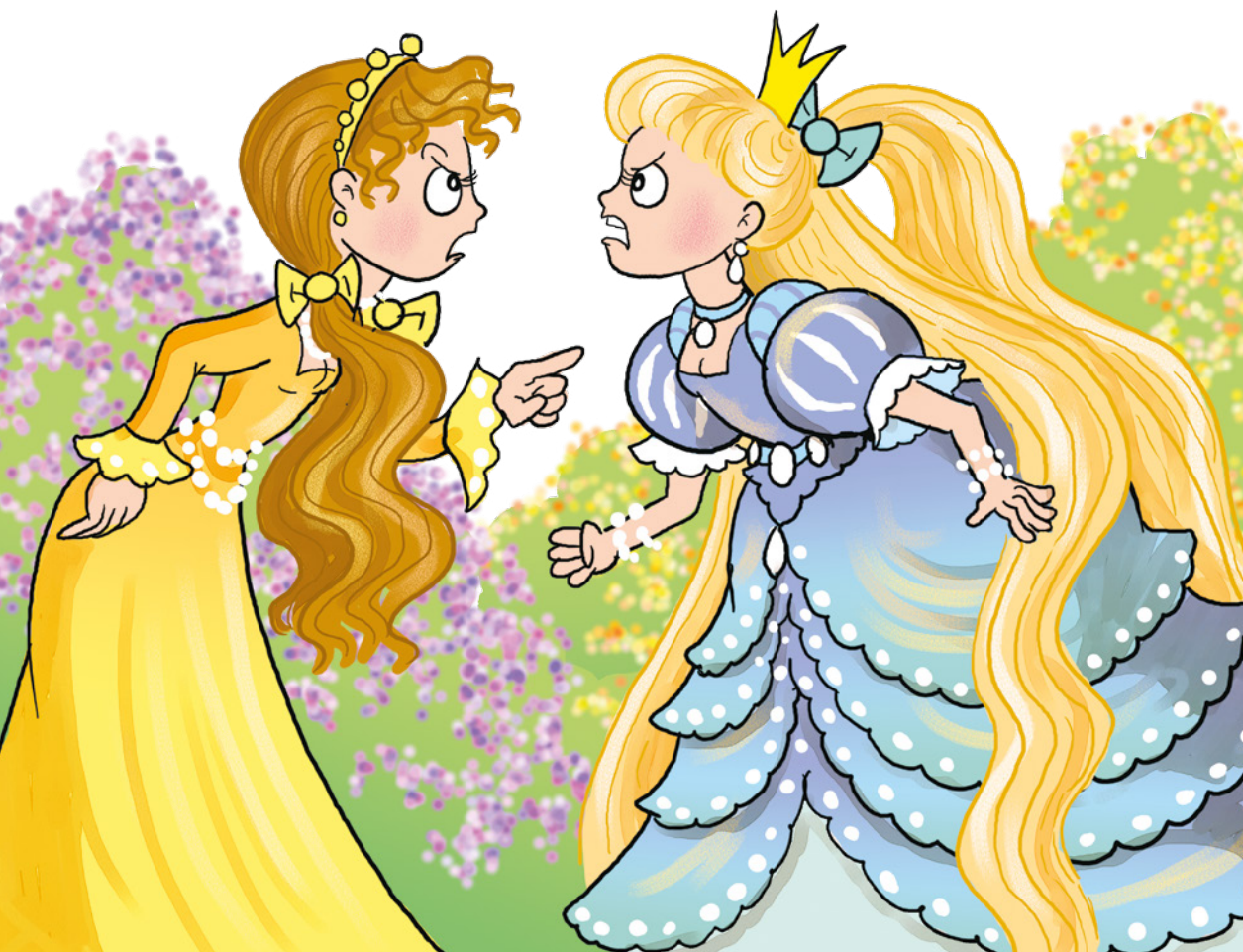
Královské páry zůstaly v hodovním sále, pohodlně se usadily v prostorných křeslech a pustily se do hovoru. Králové si přitom ještě nechali doplnit číše vínem a užívali si příjemné chvíle. Netrvala ale příliš dlouho, protože z nádvoří ji narušil dívčí křik, který k nim

pronikl otevřeným oknem. Král Mikulda Čtvrtý s královnou Filoménou neomylně rozeznali, že ječící hlas patří jejich dceři.

„Ty mě chceš poučovat?! Zrovna ty?! Od tebe to tedy sedí, to mě podrž, abych z toho neupadla!“ vyštěkávala zlostně.

„Hele, kdybys nebyla princezna a nebyli jsme u vás na návštěvě, tak bych tě vážně praštila, až bys opravdu upadla! Třeba by se ti pak v hlavě rozbřesklo a přestala bys plácát takové nesmysly!“ navázal následně neméně výrazný jekot.

Oběma královským párům bylo jasné, že ho z hrdla vypravila druhá z princezen. Bez meškání všichni vyskočili z křesel a spěchali k oknům, aby se podívali, co se mezi princeznami děje a jestli se spolu dokonce nezačaly prát. Ke rvačce princezen naštěstí nedošlo. Princezna Radomila stála se střívičky v ruce v dostatečném odstupu od Slavěny a nasupeně na sebe hleděly. Slavěna se k sokyni po chvíli otočila na podpatku zády a odkráčela k hradnímu paláci. Bosá Radomila ještě chvíli postávala na nádvoří, než se vydala stejným směrem. Slavěna záhy vešla zamračená do hodovního sálu a vyčítavě se zahleděla na rodiče.

„Je dočista praštěná!“ prohlásila zlobně, zamířila ke dveřím v boku sálu a odkráčela.

Chvilíčku poté se objevila Radomila. Došla před zkoprněle hledící rodiče a pokrčila rameny. Patrně tím chtěla naznačit, že ona vinu nenese a hádku nevyvolala.

„Je úplně nemožná!“ sdělila svůj dojem ze Slavěny.

„A proč jsi bosá?“ položila jí otázku zcela od věci matka, zjevně vyvedená z míry tím, co se mezi princeznami odehrálo.

„A proč bych nebyla? Je to příjemnější než chodit tady v nepohodlných botách. Vždyť víš, že tak chodím ráda a často a nikdy se mě na to neptáš,“ dostala odpověď.

„Ale tady jsi na návštěvě na královském hradě a myslíš, že se to hodí?“ pokračovala její matka v tématu, které navodila, snad aby odvedla pozornost od hádky princezen.

„Copak je na tom něco špatného? My přece také bydlíme v královském hradu a také v něm chodívám bosá, když je teplo. A řada mých kamarádek a kamarádů tak chodí od jara do podzimu pořád,“ nedala se Radomila.

Její matka poté už raději v dohadování se s dcerou dále nepokračovala, protože si všimla, že ostatní se na ni dívají udiveně a její manžel s rozpaky.

„Já se ještě půjdu projít do zahrady sama. Smím, že?“ prolomila Radomila po chvíli tiché trapné ticho, které nastalo. Na odpověď nečekala, u dveří odložila na podlahu své střevíčky a odběhla.

„Hm, stalo se, čeho jsem se obával. Tušil jsem, že se naše princezny nevyhnou tomu, že se o něco začnou přít. A Slavěna nestrpí, když si myslí, že pravda je na její straně, a druhý ji začne přesvědčovat o opaku. To se pak začne chovat, jak jste viděli. Vaše dcera si zřejmě také nedá líbit nic, s čím nesouhlasí, a tak si to mezi sebou pěkně..., tedy samozřejmě jsem měl říci nepěkně, vyříkaly,“ pronesl posléze svůj soud Mikulda Čtvrtý.

„Třeba to bylo jenom na prvopočátek a až jim vychladnou hlavy, jistě se spolu domluví,“ nevzdával se naděje Zvonimír.

„Obávám se, že naše Slavěna se s princeznou Radomilou už nebude chtít bavit. Zkusím jí domluvit, ale nevím, jestli domluva zabere,“ řekla na to Filoména.

„Dejme tomu čas a nenechme si tím dál kazit náladu. Když se spolu nechtějí bavit naše dcery, nic to nemění na tom, že se nemůžeme dobře bavit my,“ zachránil atmosféru setkání Mikulda Čtvrtý.

A jak se ukázalo, na rozdíl od svých dcer si oba královské páry dobře rozuměly a jak rozhovor plynul, začaly se stále více sblížovat.

JAK KRÁL VYMYSLEL PRO PRINCEZNY ZKOUŠKU

Králové Mikulda Čtvrtý a Zvonimír s královnami Filoménu a Klotyldou vedli družný rozhovor až do večera, kdy nastával soumrak. Princezna Slavěna byla po celý ten čas ve svém pokoji a trávila ho četbou, zatímco princezna Radomila se zvolna toulala krásnou zahradou. Přestože všichni byli najedeni dosytnosti, služebnictvo pro ně nachystalo večeři. Král měl přece hosty a dvorní etiketa je dvorní etiketa a osvědčené, dlouhý čas dodržované zvyklosti rozumní panovníci nemění.

Obě princezny byly u večeře rovněž očekávány a nejen dvorní etiketa, ale i dobrý mrav, který jim byl vštěpován, jim nedovolovaly nepřijít, třebaže by to rády udělaly. Zasedací pořádek jim nahrál. Seděly na opačných stranách stolu, a tak to nemusely okázale udělat ze své vůle. Po celou dobu večeře shodně předstíraly, že jedna druhou nevidí, a to i když o sebe náhodně zavadily zrakem.

Jejich rodiče z toho poté měli v noci neklidné spaní, avšak nad ránem krále Mikuldu Čtvrtého osvitil nápad. Ještě za tmy vstal z postele a přecházel sem a tam po ložnici, aby si vše urovnal v hlavě. Před snídaní poslal jednoho ze svých služebníků, kteří mu přišli pomoci s mytím i dalšími ranními úpravami zevnějšku a oblékáním, ke králi Zvonimírovi se vzkazem. Chtěl se s ním sejít ještě dříve, než se setkají při snídaní i s ostatními členy rodin a ještě u toho budou dvořané. Netrpělivost mu našeptávala, že záležitost, kterou s ním chce projednat, nesnese odklad.

